

PAPER DETAILS

TITLE: TÜRK HUKUKUNDA PATENTTEN DOĞAN HAKLAR

AUTHORS: Arslan KAYA

PAGES: 173-200

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/95836>

Patent esasen sözü edilen buluşun kurucu bir unsuru değildir. Buluş bir hukuki işlem olmaması, yaratıcı düşünce ürünü eserlerde olduğu gibi hakkı doğar. Söz konusu bu buluşun herhangi bir şekilde devir edilerek buluşu yapan dışında bir şahsa verilmesinin patent sahibi olarak tanınmaması (m.15). Bu hak Kararname'de belirtilen şekilde düzenlenmiştir.

amacıyla Türk Patent Ensti
bağlanan hakları kazanır. M
usulü, 82'nci maddede ise p
tir.⁹ Patentten doğan haklar
sü'nün patent verme kararı m
dır.

Patentten doğan hak
tanımlayabiliriz. Esasen pat
zamanda bu hakların derme
larının Korunması Hakkınd
lı inhisari istifade yetkisi v
ması zorunludur. Zira, bu h

Eşya üzerindeki mülki hakların da müsbet ve menfi buluş sahibine patentle ilgili tafadesi için iktisadi bir şekilde kūr. İktisadi şekilde işletme kletme şahsi, ev ihtiyacı veya iltentin üretimi, satma ve gelir e ya usul patentinin bir işletme idari mercilerde hastanelerde, yazarın kullanımı da bu kapsa

Patente bağlı hakkın m

ların patentten izinsiz istifade

valarının tekrarlanabilmesi şe
bir ürün olan ve teknik bir pro
olan patenti maddi mallardan
karıda belirtilen vasıflar yanı
yönüylede üçüncü şahsın izin
lar, bunların hakların sınıfları
getirmektedir. Nitekim doktri
rın bilimsel tasnifinde bir çeş
muayyen kısıtlamalar dışındadır.¹⁷ Patente sağlanan mutlak
menfaat belirlemektedir.¹⁸

Kararname'nin patent

sini önleyici kuvveti ancak te
munun şart unsuru olan bir şe
le bu tür bir anlam vermesine
patente yönelik hakta mutlak
maddelerinden çıkar. Patent
tanınmaktadır. Kaldı ki paten
yet hakkı zaten onun mutlak

3) Süreye bağlı bir ha

Kararname'nin "Patent
tentin süresinin başvuru tarihi

meyeceği" nin tesbiti önemlidir. Rumunun sınırlarını da belirleyecektir. Doğan Koruma Kapsamı ve İstem maddesinde (ne) den istifadenin (ne) den istifade edemeyeceği sınırları ve istem veya istemlerin, tarafların ne yer verilmiştir. İstem veya istemlerin ne yerde ve koruma da bu çerçevede

a) İstem veya İstemler

Kararname'nin 83. maddesi

Bağımlı istem veya
Burada bağımsız ve bağımlı
ca talep konusu yapılmak s
ğımlı istemlerin müstakil ve
tur. Böyle bir durumada, ilk
her başvuru için başvuru t
hakkı talep edilmişse, ilk ba
caktır, (*PHKH. K. m.45/3*).

Patente bağlı olarak
simler ışığında istem veya i
sat bir uzmanın objektif ola

lep edilmeyen, buna karşılık resimlerin yorumlanması ile mez." denilmek suretiyle ar bir yorum biçiminin tercihi amaçlanan sadece yorum ol (enzung) değildir.³⁰ Yorumu ken buluş yapanın istihdaf e memeli, istem ve istemlere dir. Kısaca istemin normatif

İhtilaf halinde istem gidilecektir. Burada sözü ge tekniğin bilinen son durumu

c) Eşdeğerler (Mua

Kararname'de paten
mamıştır. Patentin aynen ve
taların kullanımı da tecavüz
unsurların üçüncü kişi taraf
patentin unsur ve araçlarını
tinde güçlük olan kavram is

Eşdeğerler, istem ve
leştiren ve neticede istem v
veya unsurlardır.³² Buna gö
tivelyle başka bir arac kullanı

İHFM C: LV - S 4 (1997)

Kararnamenin 83'ünden doğan korumanın, istenmeyanda değişik araçların patent sahibini istem veya ten esas itibariyle eşdeğerdir. Eşdeğer kavramı gerçel

Eşdeğerler öğretisi miş olmamakla birlikte ba bunu yaparken buluşun anl lerinin yorumu ile muadeli bir yöntem sözkonusu iken

rin sırasıyla numaralandırma
yollama yapılarak, "tarifna
yer vermeyecektir.³⁷

e) İstem veya İstem

Patent hakkının ve p
ya istemler, başvurunun ila
mı süresinde istem veya i
83'üncü maddesinin 7'inci
mektedir. Buna göre, pater
liği süresince istem veya i

İHFM C: LV - S 4 (1997)

İnhisari hakkın for
patent hakkının kapsamı v
desinin ikinci fıkrasında
çizilmek suretiyle belirle
ya usulü doğrudan veya c
alınmak suretiyle yapılm
samını bu ayırım içinde e

a) Patent Unsurları

sağı

Doğrudan kullanı

şiler tarafından izinsiz olarak kullanılabilir. Bunlar; patent konusundadır. Bu amaçlar için kabulundurulmasıdır. Hemen haller sınırlı olarak sayılmış lama imkanı yoktur. Ancak da, Kararname ile yapılan d

a1) Patent konusu ü

Üretimden kasıt, ürün

üretilmiş olması veya üretime
sadece kullanıma yönelik olm
ameliyesi borçlar hukuku anla

a3) Patent konusu ür

Kullanma, ürünün üçü
ifade eder. Bu noktada kullan
şılabilir. Kanaatımızca, bunu
tent sahibinin önleme hakkını

Usule patent verilmesi gerekir. Yeni bir yöntemne şamil değildir. Dolayısıyla neticeyi elde edebilir ve mümkündür.⁴²

Usul patentleri ikili buluşlarda kullanılan usul Üretimle ilgili olmayan işlevlik olmaz, ancak usuli Masaların cilalanması, emmesi buna örnek olarak

İHFM C: LV - S 4 (1997)

cc) Patent konusu

Patent konusu usul gerektiği, bunun dolaylı olarak da tartışmaya açıktır. E verilen patent ise ve usul konusu usul ile doğrudan doğruya tam veya yarım fabrikasyon geçirmezliği temin eden usul doğrudan elde edilmiş bir ürünün Türkiye'de patent alınması Türkiye'ye ithal edilmesi, s

Ancak, üçüncü şahsa karşı
rının korunmasındaki haklı

Bu noktada taraflar
da bir ihtilafın çıkması da o
de buluşun ürün ya da usul
tent konusu usul ile doğrud
lırsa isbat usulüne ilişkin 84

b) Patent Unsurları

Kararname'nin 74'ü

İHFM C: LV - S 4 (1997)

- Dolayısıyla kullanılmayan sonuçlar doğurabilecek zaman bulunabilen ürünler yasadan kolayca temin edilebilir. Vida gibi maddeler "unsur" yani bu maddeleri veren ve fiilleri yapmaya tahrik etmektedir.

- Kararnamenin 74'ü bir amaç taşımayan özel maddelerde reçete hazırlanması

hakkı ve zorunlu lisans gibi
kiliği ve belirli bir süre ile sınırlı

1) Patentten Doğan Lisans

Kararname'nin 75. maddesiyle, geleneksel fiiller düzenlenmiştir. Geleneksel sınırlandırma halleri

a) Sınai veya ticari b

Burada kişilerin özel

d) Patent konusu bu aracı veya uçak veya kara bu araçların ihtiyaçlarını düfü olarak Türkiye Cum (m.75 1.d).

Hüküm Paris Anlaşm neğin, Paris-İstanbul arasınd korunan ve patent sahibinin nin, tern İstanbul'da iken ku ihlal Fransa'da patent alan b lir. Ancak Kararname'de bö

va aracı veya hava aracı ile
mütevellit bir haciz talebinin
manya'ya ait bir uçak Türk
hangi bir aksamı ile ilgili o
ya buna binaen uçak veya
ması mümkün olmayacaktır
masına katılmış devletler ile
le bu Konvansiyona katılm
çıkarmış devletlerde yararlar

2) Patente Bağlı Ha

tin diğer bir ülkede de korun
patente koruma sağlanması

Kararname'de mülki
temden ayrıldığı görülmel
kına ilişkin 49, 50, 51 mae
hakkı oluşturan haller, bazı
Dolayısıyla bu hallerde mül

Patentin mülkiliğine
her bir ülkede ayrı dava açıl

Paris Anlaşması'nda

lanmaya hazırlık faaliyetleri nusu değildir.

Ön kullanım hakkının

a) ön kullanım hakkı
dan ülke içinde fiilen kullanılmamış olmasıdır. Ancak b
pıldığı tarih ile rüçhan hakkı

b) ön kullanıcı buluşu
arasındaki bağlantıya ilişkin
bilgi kullanıcının kendinde

5) Zorunlu Lisans

Patent üzerindeki inhi
tarafı da, patent sahibi veya y
mecburiyetinde görülür. Bu m
bir problemi çözen buluşun to
makta, bir diğer ifade ile pate
kını kötüye kullanmasının ön
veya yetkili kıldığı kişilerin te
tent verilmiş bir buluşu kull
(kamu yarararı yada bağımlı l
veya yetkili kıldığı kişilerin z

Sorun, PHKH. K'n maddesinde şöyle düzenlenmiş olan patentli ürün Patent hakkının tükenmesi gereken husus ürünü iktisadî korunan haklarının kapsama ile patent hakkının tükenmesi deki fiillerin neler olduğu

a. Patent hakkının usul ile doğrudan doğruya patent konusu usul ile doğ

bölgede ürünü devir ve temli
satılabilir ve patent sahibinin

d. Usul patentlerinde t
sağladığı hakların belirli bir
bir mekanızma devredilecek

e. Patentten doğan hak
sözkonusu ürün veya usule b
hibinin izni ile Türkiye'de s
usul ile doğrudan doğrudan
hakkın tükenmesi mümkündür

f. Patent hakkının tük

nen hakkı patent üçüncü şahsın kullanılması ile ilgili hakları dokunmayan ve müstakil olacaktır ve patent sahibi buradan dışında tekrar üretilmesi, çeşitli biçimde değiştirilmesi, ithal ve bunları engellemek hakkı v. d. gibi bir düzenlemedir. Ürün yapmış olduğu işlemler buluşun samimiyetinde olmamak gerekir. Buluşa ticaret mevkiine koyma